

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

проф. О.І. Жилінська
(підпис)

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ
про виконану роботу у 2020 році в рамках реалізації проєкту
із виконання наукових досліджень і розробок
«Еколінгвістичні модули дискурсивного простору України
в європейському полікультурному континуумі»
(назва Проєкту)

Назва конкурсу: «Підтримка досліджень провідних та молодих учених»
Реєстраційний номер Проєкту: 2020.02/0241

Підстава для реалізації Проєкту з виконання наукових досліджень і розробок: реєстраційний номер 2020.02/0241, «Еколінгвістичні модули дискурсивного простору України в європейському полікультурному континуумі»

Рішення наукової ради Національного фонду досліджень України щодо визначення переможця конкурсу «Підтримка досліджень провідних та молодих учених»: протокол від «16-17» «вересня» 2020 року № 21

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЄКТ

Тривалість виконання Проєкту
Початок – 23.10.2020 р.;
Закінчення – 2022 р.

Загальна вартість Проєкту, грн. – 3746290 грн.

Вартість Проєкту по роках, грн.:

1-й рік – 353810 грн.
2-й рік – 1795260 грн.
3-й рік – 1597220 грн.

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКОНАВЦІВ ПРОЄКТУ

до виконання Проєкту буде залучено 10 виконавців, з них:

доктори наук 4;
кандидати наук 3;
інші працівники 3.

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРАНТООТРИМУВАЧА ТА ОРГАНІЗАЦІЮ(І) СУБВИКОНАВЦЯ(ІВ) ПРОЄКТУ

Грантоотримувач

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ 02070944

Код(и) КВЕД 72.20

Стратегічні напрями наукової діяльності

Фундаментальні наукові дослідження з найважливіших проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу

ПІБ керівника підприємства/установи/організації

Губерський Леонід Васильович

Юридична адреса підприємства/установи/організації

Україна, 01033, місто Київ, вул. Володимирська, 60

Поштова адреса Україна, 01601, місто Київ, вул. Володимирська, 64/13

Фактична адреса Україна, 01601, місто Київ, вул. Володимирська, 64/13

Телефон 0442393141

Адреса електронної пошти office.chief@univ.net.ua

Посилання на веб сторінку підприємства/установи/організації <http://www.univ.kiev.ua>

Залучення субвиконавців у проєкті не передбачене.

4. ОПИС ПРОЄКТУ

4.1. Мета Проєкту (до 200 знаків) полягає в розробці теоретико-методологічної платформи для різновекторного аналізу еколінгвістичних модусів дискурсивного простору України в європейському глобалізованому й полікультурному континуумі.

4.2. Основні завдання Проєкту (до 400 знаків): конструювання моделей функціонування українського мовлення; характеристика природних і соціальних домінант еколінгвістичних модусів мовної політики і мовної ситуації в Україні; параметризація мовних інновацій, узусної і трансформованої фразеології масмедійного простору України; виявлення домінант еколінгвістичного модусу дотримання норм літературної мови в комунікативній поведінці українців та ін.

4.3. Детальний зміст Проєкту:

- Сучасний стан проблеми (до 400 знаків). Проблематика проєкту сфокусована на різновекторному аналізі еколінгвістичних модусів дискурсивного простору України в європейському полікультурному континуумі, спричиненому подальшою динамікою глобалізаційних процесів, що актуалізують потреби виявлення, систематизації, параметризації та моделювання тих природних і соціальних домінант мови й мовлення, які сприяють розвитку, збереженню та безпеці національної мови.

- Новизна Проєкту (до 400 знаків). Уперше представлено концепцію становлення й розвитку еколінгвістичних модусів дискурсивного простору України в європейському полікультурному континуумі як елементів гармонійної глобалізованої інтеграції зі збереженням національної ідентичності та лінгвокультурної самоідентифікації. Окреслено метамову еколінгвістики та розроблено комплексну методичку аналізу як симбіоз інструментарію природничих і гуманітарних наук.

- Методологія дослідження (до 400 знаків). Аналіз природних і соціальних домінант мови й мовлення як репрезентантів еколінгвістичних модусів дискурсивного простору України передбачає інтеграцію лінгвістичного, екологічного, психолого-акмеологічного, антропоцентричного, комунікативно-прагматичного та культурологічного підходів, що дозволить встановити механізми мовної самоорганізації, впливу соціуму та довкілля на мову й мовлення тощо.

5. ОТРИМАНІ НАУКОВІ АБО НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ (до 2 сторінок) в поточному році/ в рамках реалізації Проєкту, зокрема:

5.1. Опис наукових або науково-технічних результатів, отриманих в рамках виконання Проєкту (із зазначенням їх якісних та кількісних (технічних) характеристик)

Одержані результати етапу №1 проєкту відображені в науковій і науково-технічній продукції, зокрема:

1. Опубліковано дві статті англійською мовою в закордонних журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus та/або Web of Science, та три статті у фахових українських і зарубіжних виданнях:

1) Borys D., Materynska O. 2020. Poreionymic backronyms: Ambit, formation, and diversity. *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*. The journal of University of SS Cyril and Methodius in Trnava. Trnava: University of SS Cyril and Methodius in Trnava, 2020, V (2), December 2020, P. 1-51. ISSN 2453-8035 https://lartis.sk/wp-content/uploads/2020/11/BorysMaterynska_Issue-2_2020.pdf (зарубіжне фахове видання, Web of Science);

2) Korolyova A., Korolyov I. 2020. Standardization of the Formulas of Discursive Practice *Farewell* in the National Cooperative Communicative Behaviour. *Valoda: nozīme un forma 11. Grammar and language standardization*. Kalnača, Andra, Lokmane, Ilze (eds). Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2020, P. 77-92. ISSN 2255-9256; e-ISSN 2256-0602 <http://doi.org/10.22364/vnf.11.05> (зарубіжне фахове видання, на офіційному сайті <https://www.apgads.lu.lv/en/izdevumi/brivpieejas-izdevumi/zurnali-un-periodiskie-izdevumi/valoda-nozime-un-forma-language-meaning-and-form/> зазначено, що воно індексується в наукометричній базі Scopus; випуск 11 за 2020 рік на момент звіту у видавництві);

3) Сизонов Д. 2020. Фразеологізм-заголовок як маніпулятивна домінанта медіатексту. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. №40. С. 58-60. DOI: <https://doi.org/10.17721/APULTP.2020.40.58-70> (фахове видання України, категорія “Б”, Index Copernicus, ERIH Plus, Ulrich’sWEB);

4) Гриценко С.П. 2020. Локальні маркери в українських пам’ятках офіційно-ділового стилю другої половини XVII-XVIII ст. *Gwary Dziś*. Poznan: Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, T. 12 (2020). S. 107-124. ISSN 1898-9276 (зарубіжне фахове видання, CEJSH);

5) Наєнко Г. 2020. Українські інтерфедеми в перекладах Симона Тодорського. *Ucrainica X. Současna Ukrajnistika. Problémy jazyka, literatury a kultury*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. S.154-160, UP Olomouc, ISBN 978-80-244-5744-4, ISSN 0231-634X http://real.mtak.hu/116483/1/Olmutz_sajat.pdf.

2. Підготовлено і проведено вебінар «Еколінгвістика в Україні: модуси і вектори» 29 жовтня 2020 р. у рамках наукової конференції «Мова. Література. Реальність» в Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка, модератор і доповідач – доктор філологічних наук, доцент І. Р. Корольов запрошені спікери – доктор гуманітарних наук, професор, провідний науковий співробітник Університету Казіміра Сімонавічуса (м. Вільнюс, Литовська Республіка), директор Інституту литовської мови (2003-2018 рр.) Йоланта Забарскайте (Литовська Республіка); доктор філологічних наук, керівник навчально-наукового центру «Школа журналістики» Чорноморського національного університету імені Петра Могили, перша Уповноважена із захисту державної мови України (2019-2020 рр.), професор Тетяна Монахова). Під час вебінару було окреслено термінологічний апарат еколінгвістики як новітнього міждисциплінарного напрямку, представлено його метамову, проблематику, висвітлено методологічні принципи і методики аналізу. З контентом вебінару можна ознайомитись на спеціальній сторінці проєкту “Ecolinguistic Project UA” в соцмережі Фейсбук [<https://www.facebook.com/groups/657168121608391>] та на тематичному Youtube-каналі [<https://cutt.ly/QhPew8H>].

3. Розроблено анкети для проведення соціо- та психолінгвістичного експериментів у вигляді опитування, анкетування та лінгвістичного інтерв’ювання на підготовчому етапі аналізу екологічного портрету української мови. З анкетами можна ознайомитись за за посиланнями [<https://forms.gle/6yTrpBqN4BSjjwJK6>; <https://forms.gle/t6mdBefMbGs3cDLk8>; <https://forms.gle/mVkoo13xUexwZMyG6>; <https://forms.gle/YPEEamR5ZYrrLQBV6>;

<https://forms.gle/D99WMuUAZuE8rL9M7>;
<https://forms.gle/pJdqYpVBvQK2asvy9>].

<https://forms.gle/5aTaU3eNuktwDRsh9>;

4. Створено спеціальну сторінку проекту в соцмережі Фейсбук і тематичний YouTube-Channel “Ecolinguistic Project UA” як складники соціального медіа маркетингу проекту, на яких оприлюднено та презентовано основні результати науково-дослідної роботи, зокрема інформацію про вебінар і бліц інтерв'ю в науковця (професора О. І. Жилінської, [<https://www.facebook.com/groups/657168121608391>; <https://cutt.ly/QhPew8H>]).

5.2. За наявності науково-технічної продукції обґрунтування її переваг у порівнянні з існуючими аналогами. Прогнозована наукова та науково-технічна продукція за результатами проекту має новаційний характер як в українському, так і європейському дослідницькому просторі.

5.3. Практична цінність отриманих результатів реалізації Проекту для економіки та суспільства (стосується проєктів, що передбачають проведення прикладних наукових досліджень і науково-технічних розробок).

5.4. Опис шляхів та способів подальшого використання результатів виконання Проекту в суспільній практиці. Проблематика наукового проекту має комплексний міждисциплінарний характер, а тому реалізація його завдань системно й концептуально сприятиме вирішенню як вітчизняних, так і загальносвітових проблем суспільства в гуманітарній сфері. Одержані результати проекту, зокрема їх доступність і відкритість на тематичному порталі «Еколінгвістика в Україні», на тематичній сторінці в соціальній мережі Фейсбук, на спеціальному ютуб-каналі (YouTube- Channel) нададуть нових імпульсів у розв'язанні актуальних питань екології мови та мовлення (екологічності текстів, комунікативної поведінки тощо) дискурсивного простору України, пов'язаних із розробкою системи лінгвоекотологічної безпеки, спрямованої на різновекторну охорону та розбудову української мови, зокрема її чистоту, правильність, цілісність і послідовність у виконанні основних функцій, а також на її іміджеву популяризацію в європейському полікультурному континуумі та престижність використання в усіх сферах життєдіяльності українського соціуму.

Примітка: Анотований звіт не повинен містити відомостей, заборонених до відкритого опублікування

Науковий керівник Проекту
провідний науковий співробітник
Науково-дослідної частини Інституту філології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
(посада)
Корольов Ігор Русланович
ПІБ

(підпис)